

ایران زندگی

گفت و گوی «ایران» با رؤسای بیمارستان‌ها و رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران درباره وضعیت مبتلایان و آمار فوتی‌ها در پیک پنجم کرونا

آرایش بحرانی بیمارستان‌ها در مقابله با ویروس دلتا

فریبا خان‌احمدی—هدی هاشمی خبرنگار

نگرانی‌ها از شیوع ویروس دلتا در همه نقاط کشور قوت گرفته است. تعداد تست‌های پی‌سی‌آر به طور بی‌سابقه‌ای در روزهای اخیر زیاد شده و آمار مبتلایان نسبت به اوایل هفته بین دو تا سه برابر افزایش پیدا کرده است. در ۲۴ ساعت منتهی به روز گذشته ۱۷ هزار و ۱۲۱ بیمار جدید شناسایی شد، ۱۶۶ جان هم راهی قبرستان‌ها شد و عدد بستری و ترخیص نیز در توازن منفی است. از طرفی کمکان آمار واکسیناسیون روزانه کرونا نیز ۴۴ هزار و ۲۶۵ دوز در شبانه‌روز برآورد می‌شود. طبق اعلام وزارت بهداشت مجموع واکسن‌های تزریق شده در کشور به ۶ میلیون و ۵۵۹ هزار و ۶۵۰ دوز رسیده است. فرمانده عملیات ستاد کروناي تهران بر لزوم تسریع واکسیناسیون گروه‌های سنی ۵۰ تا ۶۰ سال تأکید می‌کند. همچنین روز گذشته سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا در گفت‌وگو با خبرگزاری صدا و سیما اعلام کرد: براساس پیش‌بینی‌ها تا فردا صبح (پنجشنبه ۱۷ تیر) یک‌ونیم میلیون دوز واکسن جدید وارد کشور می‌شود و هفته آخر تیر نیز یک و نیم میلیون دوز واکسن دیگر به کشور می‌رسد، علاوه بر این اکنون ۳۸۰ هزار دوز واکسن کوویرکت در اختیار داریم و ۴۰ هزار دوز دیگر در حال برچسب‌گذاری است. طبق آنچه علیرضا رئیس‌ی گفته است: در اولویت واکسیناسیون بعدی گروه‌های سنی استان‌های جنوبی و شرقی کشور سریع‌تر از دیگر افراد همسالشان در سایر استان‌ها واکسن کرونا دریافت می‌کنند. به گونه‌ای که واکسیناسیون در این استان‌ها از ۶۵ سال به بالا اعلام خواهد شد، اما در دیگر استان‌ها از ۶۸ سال به بالا (هر دو سال در یک گروه) اعلام می‌شود تا از ازدحام نیز پیشگیری شود.

■ شیوع کرونا در ۱۲ شهر قرمز

در شرایطی که نقشه کرونايی کشور دستخوش یک وارپانت جدید شده و رعایت پروتکل‌های بهداشتی به عدد ۶۸ درصد در برخی استان‌ها به زیر ۴۰ درصد سقوط کرده است، بیمارستان‌ها در پایتخت و ۱۲۰ شهر قرمز کرونايی نیز با وخامت اوضاع فعلی به حال آماده‌باش کامل درآمده‌اند. در تهران موارد بستری نسبت به دو هفته پیش ۵ برابر افزایش یافته و البته گزارش‌های رسیده از مراکز درمانی نشان می‌دهد: نوجوانان و جوانان بالاترین درصد ابتلا و درگیری را با ویروس دلتا دارند. در این میان سطح گردش ویروس در تهران در حالی فعال‌تر شده که در گروه‌های سنی ۷۰ تا ۸۰ سال موارد بستری کاهش پیدا کرده است. مسئولان مدیریت کرونا در تهران بخشی از این موضوع را به دلیل تزریق واکسن و بخش دیگر هم حضور نیافتن برخی افراد پرخطر در محیط‌های اجتماعی می‌دانند. در حال حاضر طبق رصد‌های ستاد کرونا در تهران، الگوی مراجعه بیماران تغییر کرده است.

در طول هفته اخیر بالاترین میزان گروه سنی که بستری شدند در ابتدا گروه سنی ۵۰ تا ۶۰ سال و بعد گروه ۴۰ تا ۵۰ سال و در مرحله بعدی ۳۰ تا ۴۰ سال بوده است. ابتلای بالای گروه‌های سنی زیر ۳۰ سال البته گلايه‌های مسئولان را نیز در پی داشته است. رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران در این باره به «ایران» می‌گوید: با وجود آنکه تهران در وضعیت قرمز کرونايی به سر می‌برد اما ما آمار اضافی دفاعی متناسب با شهر قرمز را از سوی اوصاف نمی‌بینیم. کاهش رعایت پروتکل‌های بهداشتی در پایتخت زنگ خطر چرخش بالای ویروس دلتا را به صدا درآورده است. دیروز نیز فرمانده ستاد عملیات مقابله با ویروس کرونايی ایران تهران اعلام کرد که گونه دلتا با همان ویروس جهش‌یافته هندی بتدریج الگوی غالب ایران خواهد شد. علیرضا زالی با تأکید بر ضرورت رعایت پروتکل‌های بهداشتی می‌گوید: «تقریباً هر فردی که دچار ویروس دلتا یا وارپانت‌های جهش‌یافته‌ی بی‌حالی و سرگیجه همچنان بالاترین علامت‌های مراجعه بیمارستان‌ها است. ضعف، بی‌حالی و سرگیجه همچنان بالاترین علامت‌های مراجعه بخش‌های سرپایی را تشکیل می‌دهد. همچنین مطابق اعلام زالی؛ ابتلای بیشتر گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال در روزهای اخیر در تهران، بالا رفتن مرگ‌ومیر در گروه پایین‌تر، کوتاه‌تر شدن شروع علائم باینی تا

اخبار و تصاویر غم‌انگیزی از سیستم و بلوچستان در شبکه‌های اجتماعی دست‌به‌دست می‌شود. نگاه‌ها همه به‌سمت سیستم

بلوچستان است. روز گذشته، ۲۷ نفر از اهالی این استان بر اثر کرونا جان خود را از دست داده‌اند. همچنین تعداد فوت شدگان کرونا در استان به هزار و ۷۳۹ نفر رسیده است. بر اساس آمار معاونت درمان دانشگاه علوم پزشکی زاهدان، در شبانه روز گشته با ابتلای هزار و ۵۳۳ مورد جدید، تعداد کل مبتلایان به ۶۵ هزار و ۵۶ نفر افزایش یافت و در حال حاضر در بیمارستان‌های استان و بخش‌های تنفسی، ۷۲۴ نفر با علائم مثبت کرونا بستری هستند.

همین آمارهاست که موجب وحشت و نگرانی اهالی استان شده است. آنها در گفت‌وگو با «ایران» گفتند، تخت‌های بیمارستانی پر است و بیماران سردرگم شده‌اند. حالا مردم نگاهشان به اقدامات دولت است. مشاهدات خبرنگار استانی «ایران» از منطقه نشان می‌دهد که هم‌زمان با پیک پنجم کرونا و افزایش مبتلایان، بیمارستان‌ها جای خالی ندارند. بیشتر مردم استان درگیر بیماری هستند و خیلی‌ها هم برای رعایت پروتکل‌های بهداشتی خانه نشین هستند. بیشتر مردم وحشت‌زده در خانه هایشان شب و روز می‌گذرانند. تمام ادارات تعطیل است و رفت و آمد مردم در بازار و کوچه و خیابان کمتر شده است. البته میادین اصلی شهر همچنان در اختیار کارگران روزمزد است آنهایی که مجبورند برای نان شب کار کنند در میادین اصلی شهر دیده می‌شوند آن هم بدون ماسک. از سوی دیگر نمایندگان مردم سیستان و بلوچستان در مجلس در مصاحبه‌های مختلفی اعلام کردند، شرایط و وضعیت مردم در استان خوب نیست. خیلی‌ها عزیز از دست داده‌اند، بسیاری از افرادی هم که فاقد شناسنامه‌اند، مبتلا می‌شوند اما آمارشان ثبت و ضبط نمی‌شود.

■ بیمارستان‌ها و تیتلاژ، داروی رمدسویور و اکسیژن ساز نیاز دارند

نماینده مردم چابهار گفته است کیت تشخیص کرونا در بسیاری از مراکز آزمایشگاهی استان وجود ندارد و چون در روستاها تعداد زیادی از افراد فوت می‌کنند، بدون آنکه مشخص شود کرونا داشته‌اند یا خیر؛ این افراد جزو آمار کرونايی‌ها به حساب نمی‌آیند، بنابراین مسئولان باید همه

افزایش آمار بیماران بستری در بیمارستان‌های سیستان و بلوچستان

این مسائل را مد نظر بگیرند.

موضوعی که محمد هادی عباسی، مدیر روابط عمومی دانشگاه زاهدان به آن پاسخ می‌دهد: «تعداد موارد بستری و تعداد موارد مراجعه به بیمارستان افزایش پیدا کرده است. با وجود این حجم از بیماران طبیعتاً بیمارستان‌ها هم پر می‌شود. اما ما تا آنجا که می‌توانستیم تخت اضافه کردیم و حالا صرفاً در زاهدان بین ۸۰ تا ۱۲۰ تخت خالی داریم. بیمار که وارد بیمارستان می‌شود ابتدا پذیرش می‌شود بعد از پذیرش است که فرد بستری می‌شود و افرادی که باید بستری شوند را حتماً در بیمارستانی بستری خواهیم کرد ممکن است بیمارستانی تخت خالی نداشته باشد ما موظفیم برای بیمار در بیمارستان دیگر تخت پیدا کنیم. مردم نگران تخت بیمارستانی نباشند ما همه تلاش‌ها را برای احداث تخت‌های جدید انجام خواهیم داد.»

■ ساخت یک بیمارستان توسط دولت

او در پاسخ به اینکه آیا بیمارستان‌های صحرایی راه‌اندازی شده است، می‌گوید: «سه بیمارستان سیار با حضور ارتش در استان راه‌اندازی و تجهیزات مورد نیاز در بخش‌های فنی و درمانی، کیت‌های تشخیص، مراکز واکسیناسیون و تجهیزات لجستیکی مانند آمبولانس تأمین شده است.البته ارتش ۵۰ نفر از کادر بهداشتی خود را به استان فرستاده است. همچنین دولت یک بیمارستان در زاهدان ساخته است که هنوز افتتاح نشده امروز ۱۰۰ تخت در این بیمارستان قرار داده و آن را در این چند روز تجهیز کرده‌ایم.»

عباسی می‌افزاید: «به‌خاطر کمبود نیروی کادر درمان ارتش نیروی انسانی در اختیارمان قرار داده است.کادر درمان در بیمارستان‌های زاهدان مشغول فعالیت هستند بیش از ۹۱ درصد کادر درمان ما واکسن کرونا را دریافت کرده‌اند. همچنین از تمام امکانات دستگاه‌ها برای کاهش روند بیماری استفاده می‌شو.»

معاون درمان وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور در سفر به سیستان و بلوچستان اعلام می‌کند: بیمارستان ییل زابل که کار عمرانی آن تمام شده نیاز به تجهیزات دارد که قرار است تا هفته آینده مجهز شود. جان بابایی تأکید می‌کند: تمام امکانات برای کاهش بیماری کرونا و همچنین کمک به روند بهبود شرایط کنونی در سیستان و بلوچستان، بسیج شده‌اند.

باید تسریع شود؛ می‌افزاید: در حال حاضر در تهران روزانه حدود ۲ هزار دوز واکسن کرونا به شهروندان بالای ۷۰ سال تزریق می‌شود، ولی اگر واکسن بموقع تأمین شود می‌توان ظرفیت تزریق را با این تعداد مراکز جمعیتی به حدود ۷۰ هزار دوز رساند. مشاهدات ما نشان می‌دهد سالمندان بالای ۷۰ سال که واکسن دریافت کرده‌اند نسبت به کسانی که هنوز واکسینه نشده‌اند مرگ‌ومیر کمتری دارند که نشان می‌دهد واکسن باید با جدیت برای گروه‌های سنی حساس به سرعت تزریق شود. وی با بیان اینکه در تهران هم‌اکنون ۸۰ مرکز جمعیتی واکسیناسیون داریم، می‌افزاید: ما منتظریم هرچه سریع‌تر واکسن‌های ایرانی کرونا به سید واکسیناسیون افزوده شود تا طرح گسترده واکسیناسیون عمومی در کشور افزایش چشمگیری پیدا کند.

کوهپایه‌زاده با بیان اینکه موارد بستری نسبت به هفته‌های پیش در تهران در برخی مراکز درمانی دو برابر شده است؛ می‌گوید: خوشبختانه مهارت و تجربه پزشکان شاغل در بخش‌های کرونا افزایش یافته و از طرفی بخش‌های آی‌سی‌یو در بیمارستان‌ها به ویتلاژ مجهز شده و منابع کافی اکسیژن نیز در بیمارستان‌ها فراهم است همه اینها از مرگ‌ومیر بیماران کم می‌کند به شرطی که بیماران نسبت به علائم‌شان هوشیار باشند و پیش از آنکه بیماری وارد فاز انتهایی شود به مراکز سرپایی مراجعه کنند. در پیک چهارم کلینیک‌های تخصصی سرپایی برای بیمارانی که نیاز به داروهای تزریقی دارند راه‌اندازی شده و این موضوع علاوه بر اینکه باعث اشغال تخت‌های بیمارستانی می‌شود کمک کرده همچنین بیماران می‌توانند

■ تزریق واکسن در ۸ مرکز جمعیتی

وی با تأکید بر اینکه واکسیناسیون کرونا

گلستان آب ندارد!

آبرسانی با تانکر به بیمارستان ویژه کرونا

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیدمحمدنی

جامعه شناس

سیستان و بلوچستان؛ توسعه ناموزون و رنج‌هایش

سؤالی که مطرح می‌شود این است که چرا برخی در مناطق محروم و مرزنشین از زدن واکسن خودداری می‌کنند یا به رعایت پروتکل‌های بهداشتی چندان روی خوش نشان نمی‌دهند؟ مرکزگرا بودن در کشور ما دلیل بسیاری از مشکلات امروز مردمانی مثل ساکنان سیستان و بلوچستان است. در حقیقت مرکزگرایی در شرایط عادی موجب به فراموشی سپردن مناطق محروم طی دهه‌ها می‌شود و فرهنگ عمومی جامعه یکسان یا نزدیک به هم رشد نمی‌کند. در چنین شرایطی تعدادی از شهرهای مرکزی و بخصوص پایتخت و مراکز استان‌ها رو به پیشرفت خواهند بود و سایر مناطق محروم روستایی و شهرهای کوچک از رشد اجتماعی و فرهنگ عمومی عقب می‌مانند بخصوص اگر این مناطق محروم نزدیک به مرزا باشند. البته یادمان باشد تقریباً در بسیاری از کشورها و حتی کشورهای صنعتی شهرها و مناطق مرزنشین عقب مانده‌تر از شهرها و مناطق مرکزی هستند. وقتی بین مرکز و پیرامون فاصله زیاد می‌شود در حالت عادی شاید صدای محرومان را کسی نشنود، ولی هنگامی که جامعه با بحران مواجه می‌شود آنگاه شکاف میان مناطق محروم و شهرهای مرکزی و پایتخت بیشتر می‌توان گفت صدای محروم بویژه سیستان و بلوچستان هم‌زمان با پایتخت و سایر استان‌ها رشد نکرده‌اند. به همین خاطر جدای از محبت اقتصاد، در بحث فرهنگ نیز در مناطق مختلف کشور ناموزونی حاکم است واین ناموزونی و فقر باعث شده مردم ساکن در مناطق محروم به مرکز نشینان کمتر اعتماد کنند و در بزنگاه‌های بحرانی مثل بیماری واگیر اخیر به شهرنشینان اعتماد نکنند و وقتی که به رعایت کامل پروتکل‌ها یا زدن واکسن دعوت می‌شوند از این امر خودداری کنند. در مورد سیستان و بلوچستان باید بگویم که این استان محروم‌ترین منطقه ایران است در حالی که تاریخ دیرینه آن نشان می‌دهد در همه ادوار تاریخ چند هزار ساله یکی از مهد‌های تمدنی ایران زمین بوده است.اما با این تاریخ پر افتخار متأسفانه در سیستان و بلوچستان افرادی هستند که هنوز شناسنامه ندارند! درحالی که قریب به صد سال است که ایرانیان سِجَل و شناسنامه دار شده‌اند. خیلی‌ها از امکانات اولیه و لازم برای زندگی حداقلی مانند بهداشت عمومی و آب آشامیدنی سالم محروم هستند. از این افراد چه انتظاری می‌توان داشت آیا آنها می‌توانند در هنگام مواجهه با بحران مانند افراد یک شهر پیشرفته رفتار کنند؟ درحالی‌که اعتمادی به مرکز نشینان و توصیه‌های ولو علمی و بهداشتی آنها ندارند. جامعه‌شناسان و کسانی که در حوزه‌های اجتماعی فعالیت می‌کنند در نیم قرن اخیر همیشه به مسئولان توصیه کرده‌اند که این مناطق را در پایدیاد به روستاها و شهرهای مرزی و محروم توجه ویژه داشته باشند.یادمان باشد توسعه نیافتگی سیستان و بلوچستان به چند دهه اخیر بر نمی‌گردد بلکه پدیده مرزمن تاریخی در چند قرن اخیر است. مردمان آن سرزمین به دلیل دور افتادگی و محرومیت چندان در امور سیاسی و اجتماعی ورود نداشته‌اند لذا در زمان بحران خانمان سوز و انسان کش پاندومی با شک و تردید به مرکز نشینان و توصیه‌ها و واکنس‌هایشان نگاه می‌کنند.

با امضای یک تفاهنامه ۳ ساله صورت گرفت

از اجرای یش از ۲هزار طرح اقتصادی و زیربنایی تا ایجاد ۱۴ هزار شغل در همدان

ستاد اجرایی فرمان امام برای اجرای ۲ هزار و ۱۵۶ طرح اقتصادی، زیربنایی و حمایتی در مناطق محروم استان همدان تفاهنامه‌ای به ارزش ۲۲ هزار میلیارد ریال با استانداری همدان امضا کرد. دیروز در مراسمی با حضور محمد مخبر رئیس ستاد اجرایی فرمان امام و مدیران عامل بنیاد برکت، گروه اقتصادی دبیر، مؤسسه دانش‌بنیان برکت وسیدسعیدشاخری استاندار همدان وهیأت همراه، آیین امضای تفاهنامه همکاری برای اجرای هزاران طرح اقتصادی واجتماعی در مناطق محروم و کم‌برخوردار استان همدان برگزار شد. در این مراسم محمد مخبر گفت: تاکنون ستاد اجرایی فرمان امام با اجرای ۵ هزار طرح و سرمایه‌گذاری و هزینه ۵۲۰ میلیارد اشاره به جزئیات تفاهنامه افزود: کلیات این برنامه اجرای ۲۰۱۵۶ طرح اقتصادی، زیربنایی، حمایتی، اجتماعی، آموزشی وبهداشتی با اعتباری بالغ بر ۲۲۰۱۸۸ میلیارد ریال است که با اجرای این طرح‌ها برای بیش از ۱۴ هزار نفر اشتغال ایجاد شده و به رفع محرومیت در مناطق محروم و توسعه بخش‌های زیربنایی و بهداشت و درمان استان کمک می‌کند. مخبر گفت: توانمندسازی اقتصادی از طریق اجرای ۱۰۵۳۰ طرح کوچک و متوسط، اجرای حداقل ۶ طرح بزرگ اقتصادی، اجرای ۴ طرح جامع دانش‌بنیان، اجرای ۶۱۴ پروژه زیربنایی و عمرانی، اجرای ۲۰۰۴۵۰ طرح حمایتی معیشتی، بهداشتی و ورزشی و مشارکت ۳۰

درصدی در هزینه بیمه منازل روستایی بخشی از مفاد اصلی این تفاهنامه است. وی خاطرنشان کرد: احیای کارخانجات تعطیل و نیمه‌تعطیل شده، احداث مدرسه و مسکن محرومین، احداث پروژه‌های دارویی و مراکز درمانی، حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان و جوسرانه، از جمله اقداماتی است که با اجرای این تفاهنامه در استان همدان با سرعت بسیار بالایی صورت خواهد گرفت. محمد مخبر با اشاره به موضوع تولید نخستین واکسن ایرانی کرونا توسط ستاد اجرایی فرمان امام نیز گفت: اولین خط تولید واکسن کووایران برکت از ابتدای امسال فعال و راه‌اندازی شد، با توجه به تأخیری که در صدور مجوز تزریق اضطراری صورت گرفت، سرعت تولید در این خط را کاهش دادیم چرا که تاریخ مصرف این واکسن‌ها محدود است و قابل نگهداری برای زمان طولانی نیستند. وی افزود: بعد از صدور مجوز وزارت بهداشت برای تزریق عمومی این واکسن که در تاریخ ۲۵ خرداد انجام شد، تولید در خط یک را سرعت دادیم و تا ۲۵ تیر، حداقل ۳ و نیم میلیون دوز واکسن در این خط تولید خواهیم کرد، البته هر دوز واکسن پس از تولید به مدت ۱۲ روز مراحل تست استریل آن به طول می‌انجامد. رئیس ستاد اجرایی فرمان امام درباره نقش ستاد در توزیع این واکسن در مراکز واکسیناسیون عمومی نیز گفت: واکسن‌ها را به طور هفتگی تحویل وزارت بهداشت می‌دهیم و هیچ دخالتی در توزیع، تزریق و قیمت‌گذاری آن نداریم. وی تأکید کرد: دومین خط تولید واکسن کووایران برکت هم بزودی راه‌اندازی می‌شود و تا شهریور امسال همان طور که قول داده بودیم حداقل ۵۰ میلیون دوز واکسن تولید خواهیم کرد.

مجموع مبتلایان

چهارشنبه
۱۴۰۰/۴/۱۶

۳۳۰۴۱۳۵

نفر

مجموع جانباختگان و بیماران بدحال

چهارشنبه
۱۴۰۰/۴/۱۶

۲۹۶۷۸۲۱

نفر

بیماران بستری در بخش مراقبتهای ویژه

چهارشنبه
۱۴۰۰/۴/۱۶

۸۵۲۶۱

نفر

مجموع جانباختگان در ۲۴ ساعت گذشته

چهارشنبه
۱۴۰۰/۴/۱۶

۱۷۶۱۲

نفر

بستری
۱۷۱۰

سرپایه
۱۵۵۰۲

۱۶۶ نفر

واکسن تزریقی شده
دور اول

۴۵۰۷۴۸۰

واکسن تزریقی شده
دور دوم

۲۰۵۲۱۷۵

مجموع واکسن تزریقی شده

۶۵۵۹۶۵۰